

Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vyučovacího předmětu – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. ročníku – 4 hodiny týdně, v 9. ročníku – 5 hodin týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na :

- Rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- Vyjádření reakcí a pocitů žáků
- Pochopení role v různých komunikačních situacích
- Orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- Porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- Vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- Využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

Vyučovací předmět je úzce spjat s dramatickou výchovou (literatura, sloh), s dějepisem (Velká Morava), husitství, národní obrození, vybraná období světových dějin), informačními a komunikačními technologiemi (elektronická pošta, dodržování vžitých konvencí a pravidel), hudební výchova (lidová slovesnost, písničkáři), zeměpisem (cestopisy), výtvarnou výchovou (komiks, popis pracovního postupu aj.).

Předmětem prolínají průřezová témata :

- OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí podle příběhů, dovednost zapamatovat si, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů
- VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volných a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti)
- EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy)
- EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství
- MV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, média v každodenním životě
- MKV – Češi a národní obrození, vedení k základním principům soužití na základě individuálních potřeb vycházejících z etnického původu a národnosti, pohlaví, náboženství

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky.

Žáci:

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů.

Žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci.

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- rozumí různým typům textů a záznamů
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- využívají informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel.

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření atmosféry v týmu
- věcně argumentují.

Kompetence občanské

Učitel:

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví.

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochraně zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou.

Žáci:

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají svých znalostí v běžné praxi.